

***Çocuk Hekimi Olarak Hastalarımızın ve Kendimizin
Hukuki Sorumluluklarımızı
Biliyor muyuz?***

Dr. Ali Rıza Tümer

Adli Tıp ve Genel Cerrahi Uzmanı

Hacettepe Üniversitesi Adli Tıp AD

*Çocuk Hekimi Olarak Hastalarımızın ve Kendimizin
Hukuki «Sorumluluklar» ımızı
Biliyor muyuz?*

Sorumluluk; kişinin yetki alanına giren davranışları belirleyen kurallara uymaması durumunda hesabını verme halidir.

- Sorumluluk tanımında iki önemli husus;
 - Kuralların olması
 - Yaptırımın olması

Hekimin Hukuki Sorumluluk; Hekimin yetki alanına giren davranışları belirleyen "kurallara" uymaması durumunda hesabını verme halidir.

Hekim

Sorumluluğu

Cezai Sorumluluk
(Türk Ceza Kanunu)

Hukuki Sorumluluk
(Borçlar Kanunu)

Mesleki Sorumluluk
(TTB Belirlediđi Kurallar)

İdari Sorumluluk
(Sağlık Bakanlığının Yayımladığı
Yönetmelik ve Tüzükler)

SORUMLULUK ADI	CEZAI SORUMLULUK	HUKUKI SORUMLULUK	MESLEKİ SORUMLULUK	İDARİ SORUMLULUK
KURALLAR	TÜRK CEZA KANUNU	BORÇLAR KANUNU	TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ	SAĞLIK BAKANLIĞI / ÜNİVERSİTE KURALLARI
YAPTIRIM	HAPİS - PARA	PARA	UYARI – MESLEKTEN UZAKLAŞTIRMA	KINAMA, UYARI, MAAŞTAN KESME, KAMU GÖREVİNDEN UZAKLAŞTIRMA

SORUMLULUK ADI	CEZAI SORUMLULUK	HUKUKI SORUMLULUK	MESLEKİ SORUMLULUK	İDARİ SORUMLULUK
KURALLAR	TÜRK CEZA KANUNU	BORÇLAR KANUNU	TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ	SAĞLIK BAKANLIĞI / ÜNİVERSİTE KURALLARI
YAPTIRIM	HAPİS - PARA	PARA	UYARI – MESLEKTEN UZAKLAŞTIRMA	KINAMA, UYARI, MAAŞTAN KESME, KAMU GÖREVİNDEN UZAKLAŞTIRMA

.....İlçe Devlet Hastanesinde Çalışan Pediatri Uzmanı, Hastanede muayene ettiği hastalar için istediği laboratuvar ve görüntüleme tetkiklerini, ortağı olduğu polikliniğe yönlendirmektedir.

Savcılığa Şikayet edilen hekim, yapılan savcılık ön soruşturmasında, hastane tetkiklerini güvenilir olmadığı için hastalarına yalnızca öneride bulunduğunu belirtiyor.

Savcılık İrtikap suçunu ihlal ettiğini iddia ederek dava açıyor.

TCK MADDE 250. - (1) Görevinin sağladığı nüfuzu kötüye kullanmak suretiyle kendisine veya **başkasına** yarar sağlanmasına veya bu yolda vaatle bulunulmasına bir kimseyi **icbar eden kamu görevlisi, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.**

(2) Görevinin sağladığı güveni kötüye kullanmak suretiyle gerçekleştirdiği hileli davranışlarla, kendisine veya başkasına yarar sağlanmasına veya bu yolda vaatle bulunulmasına bir kimseyi **ikna eden kamu görevlisi, üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.**

SORUMLULUK ADI	CEZAI SORUMLULUK	HUKUKİ SORUMLULUK	MESLEKİ SORUMLULUK	İDARİ SORUMLULUK
KURALLAR	TÜRK CEZA KANUNU	BORÇLAR KANUNU	TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ	SAĞLIK BAKANLIĞI / ÜNİVERSİTE KURALLARI
YAPTIRIM	HAPİS - PARA	PARA	UYARI – MESLEKTEN UZAKLAŞTIRMA	KINAMA, UYARI, MAAŞTAN KESME, KAMU GÖREVİNDEN UZAKLAŞTIRMA

Doğuştan itibaren siyanoz ve üfürüm şikayeti bulunan 3 aylık bebek K' ya Konjenital kalp hastalığı tanısı konuyor.

Tanı amacı ile Anjiyografik görüntü amacı ileÜniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi pediatrik kardiyoloji kliniğine başvurur.

Görevli tarafından kolda mevcut olan kateterden radyoopak madde değil, yine aynı ortamda bulunan ve üzerinde Alkol yazan Sıvı yanlışlıkla enjekte edilir.

Olaydan kısa süre sonra kolda renk değişikliği olur ve süreç amputasyona kadar ilerler.

Aile tazminat davası açar..

6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu (Yeni) MADDE 66

Özen sorumluluğu (Adam çalıştırmanın sorumluluğu) ;

Adam çalıştırın, çalışanın, kendisine verilen işin yapılması sırasında başkalarına verdiği zararı gidermekle yükümlüdür.

Adam çalıştırın, çalışanını seçerken, işiyle ilgili talimat verirken, gözetim ve denetimde bulunurken, zararın doğmasını engellemek için gerekli özeni gösterdiğini ispat ederse, sorumlu olmaz.

Bir işletmede adam çalıştırın, işletmenin çalışma düzeninin zararın doğmasını önlemeye elverişli olduğunu ispat etmedikçe, o işletmenin faaliyetleri dolayısıyla sebep olunan zararı gidermekle yükümlüdür.

Adam çalıştırın, ödediği tazminat için, zarar veren çalışana, ancak onun bizzat sorumlu olduğu ölçüde rücu hakkına sahiptir.

SORUMLULUK ADI	CEZAI SORUMLULUK	HUKUKİ SORUMLULUK	MESLEKİ SORUMLULUK	İDARİ SORUMLULUK
KURALLAR	TÜRK CEZA KANUNU	BORÇLAR KANUNU	TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ	SAĞLIK BAKANLIĞI / ÜNİVERSİTE KURALLARI
YAPTIRIM	HAPİS - PARA	PARA	UYARI – MESLEKTEN UZAKLAŞTIRMA	KINAMA, UYARI, MAAŞTAN KESME, KAMU GÖREVİNDEN UZAKLAŞTIRMA

Türk Tabipleri Birliği Disiplin Yönetmeliği; Para Cezası Madde 4 -

- b) Tanıtım kurallarına aykırı davranmak,
- c) Her türlü iletişim mecrasında reklam amacına yönelik yazılar yazmak, yazdırmak veya açıklamada bulunmak yahut ortağı olduğu kuruluş veya şirket aracılığıyla bu anlamda reklam yapılmasını sağlamak,
- d) Bireysel olarak veya yöneticisi oldukları dernekler ya da çalıştıkları kurumlar aracılığıyla ticari ürün veya hizmetin tanıtımında yer almak veya reklamına aracılık etmek,

SORUMLULUK ADI	CEZAI SORUMLULUK	HUKUKİ SORUMLULUK	MESLEKİ SORUMLULUK	İDARİ SORUMLULUK
KURALLAR	TÜRK CEZA KANUNU	BORÇLAR KANUNU	TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ	SAĞLIK BAKANLIĞI / ÜNİVERSİTE KURALLARI
YAPTIRIM	HAPİS - PARA	PARA	UYARI – MESLEKTEN UZAKLAŞTIRMA	KINAMA, UYARI, MAAŞTAN KESME, KAMU GÖREVİNDEN UZAKLAŞTIRMA

'Kopyala yapıştır tez'e uzaklaştırma

CAN GÜLERYÜZLÜ
09/08/2012

12 Eylül askeri darbesinin ardından 1985 yılında çıkartılan ve üniversite öğrencilerini 'siyasetten uzaklaştırmayı' amaçlayan 'Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği', üniversitede siyaset yapanın önündeki

SORUMLULUK ADI	CEZAI SORUMLULUK	HUKUKİ SORUMLULUK	MESLEKİ SORUMLULUK	İDARİ SORUMLULUK
KURALLAR	TÜRK CEZA KANUNU	BORÇLAR KANUNU	TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ	SAĞLIK BAKANLIĞI / ÜNİVERSİTE KURALLARI
YAPTIRIM	HAPİS - PARA	PARA	UYARI – MESLEKTEN UZAKLAŞTIRMA	KINAMA, UYARI, MAAŞTAN KESME, KAMU GÖREVİNDEN UZAKLAŞTIRMA

Sorumluluk alanları ile ilgili en sık sorulan sorular;

- ***Bir sorumluluk alanının ihlal edilmesi diğer sorumluluk alanının da ihlal edildiği anlamına gelir mi?***
- *Sorumluluk alanlarından birini ihlal ettiğim için şikayet edilmemin bir kuralı var mıdır? Kusurum olmadan şikayet edilebilir miyim?*
- *Hastada istenmeyen bir durum oluştu, her zaman sorumluluk aranır mı?*

SORUMLULUK ADI	CEZAI SORUMLULUK	HUKUKİ SORUMLULUK	MESLEKİ SORUMLULUK	İDARİ SORUMLULUK
KURALLAR	TÜRK CEZA KANUNU	BORÇLAR KANUNU	TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ	SAĞLIK BAKANLIĞI / ÜNİVERSİTE KURALLARI
YAPTIRIM	HAPİS - PARA	PARA	UYARI – MESLEKTEN UZAKLAŞTIRMA	KINAMA, UYARI, MAAŞTAN KESME, KAMU GÖREVİNDEN UZAKLAŞTIRMA

Doğuştan itibaren siyanoz ve üfürüm şikayeti bulunan 3 aylık bebek K' ya Konjenital kalp hastalığı tanısı konuyor.

Tanı amacı ile Anjiyografik görüntü amacı ileÜniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi pediatrik kardiyoloji kliniğine başvurur.

Görevli tarafından kolda mevcut olan kateterden radyopak madde değil, yine aynı ortamda bulunan ve üzerinde Alkol yazan Sıvı yanlışlıkla enjekte edilir.

Olaydan kısa süre sonra kolda renk değişikliği olur ve süreç amputasyona kadar ilerler.

Aile tazminat davası açar..

SORUMLULUK ADI	CEZAI SORUMLULUK	HUKUKI SORUMLULUK	MESLEKİ SORUMLULUK	İDARİ SORUMLULUK
KURALLAR	TÜRK CEZA KANUNU	BORÇLAR KANUNU	TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ	SAĞLIK BAKANLIĞI / ÜNİVERSİTE KURALLARI
YAPTIRIM	HAPİS - PARA	PARA	UYARI – MESLEKTEN UZAKLAŞTIRMA	KINAMA, UYARI, MAAŞTAN KESME, KAMU GÖREVİNDEN UZAKLAŞTIRMA

SORUMLULUK ADI	CEZAI SORUMLULUK	HUKUKİ SORUMLULUK	MESLEKİ SORUMLULUK	İDARİ SORUMLULUK
KURALLAR	TÜRK CEZA KANUNU	BORÇLAR KANUNU	TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ	SAĞLIK BAKANLIĞI / ÜNİVERSİTE KURALLARI
YAPTIRIM	HAPİS - PARA	PARA	UYARI – MESLEKTEN UZAKLAŞTIRMA	KINAMA, UYARI, MAAŞTAN KESME, KAMU GÖREVİNDEN UZAKLAŞTIRMA

Sorumluluk alanları ile ilgili en sık sorulan sorular;

- *Bir sorumluluk alanının ihlal edilmesi diğer sorumluluk alanının da ihlal edildiği anlamına gelir mi?*
- ***Sorumluluk alanlarından birini ihlal ettiğim için şikayet edilmemin bir kuralı var mıdır, Kusurum olmadan şikayet edilebilir miyim?***
- *Hastada istenmeyen bir durum oluştu, her zaman sorumluluk aranır mı?*

Çekinik – Defansif Hekimlik

“Positive defensive medicine” (pozitif defansif tıp),

“Assurance behavior” (güvence davranışı)

“Risk azaltılma davranışları”

“Negative defensive medicine” (negatif defansif tıp),

“Avoidance behavior” (kaçınma davranışı)

“Riskten kaçınma” davranışları”

Kendinizi korumak için;

(Konya ve çevre ilçelerde çalışan 65 çocuk hekimi, Dr. Aynacı Uzmanlık tezi)

	Her zaman	Çoğu zaman	Bazen	Nadiren	Hiçbir zaman
Komplikasyonları yüksek tedavilerden kaçındığınız oluyor mu?	4 (% 6.15)	19 (% 27.65)	20 (% 30.77)	16 (% 24.62)	7 (% 10.77)
Tedavi olanağınız olduğu halde riskli hastaları sevk ettiginiz oluyormu?	2 (% 3.09)	17 (% 26.15)	22 (% 33.85)	12 (% 18.46)	12 (% 18.46)
Fazladan tetkik istediğiniz oluyor mu?	2 (% 3.09)	10 (% 15.38)	28 (% 43.08)	14 (% 21.54)	11 (% 16.92)
Fazladan ilaç yazdığınız oluyor mu?	0	5 (% 7.69)	16 (% 24.62)	12 (% 18.46)	32 (% 49.23)
Görüntüleme tetkiklerini daha sık kullandığınız oluyormu?	1 (% 7.69)	16 (% 24.62)	23 (% 35.39)	14 (% 21.54)	11 (% 16.92)
Tıbbi uygulamaları daha detaylı açıkladığınız oluyormu?	15 (%23.08)	33 (% 7.69)	11 (% 16.92)	2 (% 3.09)	4 (% 6.15)

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

TSE-ISO-EN
9000

№: B100TSH011005
Konu: Aşı Uygulamalarında
Yazılı Onam

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağ. Hiz. Genel
Md.Genişletilmiş Bağışıklama
09 Şubat 2011 13:18:58 /S250

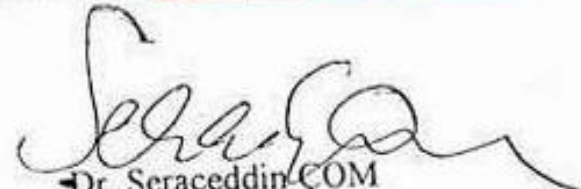
..... VALİLİĞİNE
(İl Sağlık Müdürlüğüne)

Bağışıklama, aşıyla korunulabilir hastalıkların ve ölümlerin önlenmesi açısından en önemli toplum sağlığı müdahaleleri arasında yer almaktadır. Bulaşıcı ve salgın hastalıklarla savaşarak koruyucu hizmetleri yapmak Bakanlığımızın temel görevleri arasındadır.

Toplumda aşılama hizmetlerinin kapsayıcılığının artırılması için; bağışıklamanın amacı, elde edilen kazanımlar, aşılama politikalarının oluşturulması vb. konularında toplum eğitimi yapılması ayrıca her aşı uygulamasından önce gerek kişilerin gerekse velilerin uygulanacak aşı özelinde aşılamanın içeriği, yararları, güvenliği, uygulanması, kontrendikasyonları konularında bilgilendirilmesi gereklidir.

Bazı kuruluşlarımızda aşı uygulamasından önce yazılı onam istendiği bildirilmiş olup bu uygulama aşılama kapsayıcılığının azalması nedeniyle hastalıklara karşı bireysel ve toplumsal koruyuculuğun azalması ile sonuçlanabilecek bir uygulamadır.

Aşı uygulaması öncesinde velilere gerekli eğitimin verilmesi ve yazılı onam istenmemesi konusunda gereğini rica ederim.

Dr. Seraceddin ÇOM
Bakan a.

Hastanın
aydınlatılması

Hastanın rızasının
alınması

**Aydınlatılmış Onam
Bilgilendirerek İzin Alma**

HEKİM HASTASINI SU KONULARDA AYDINLATMAK DURUMUNDADIR;

1. Hastanın şimdiki sağlık durumu ve konulan tanı,
2. Önerilen tedavi yönteminin türü,
3. Amaçlanan tedavi yönteminin başarı şansı ve süresi,
4. Amaçlanan tedavi yönteminin hastanın sağlığı için arz ettiği riskler,
5. Verilen ilacın kullanışı ve olası aksi tesirleri,
6. Hastanın önerilen tedaviyi kabul etmemesi durumunda hastalığın yaratacağı durumlar,
7. (Tedaviyi uygulayacak hekimin yapılacak girişimde deneyimi hakkında bilgi ve sonuçlar.)

HASTANIN RIZASININ ALINMASI

Geçerli bir rızanın olabilmesi için, hastanın, kararının önemi, anlamı ve sonuçları hakkında bilgi sahibi olması gerekir.

Hasta rızasını çeşitli şekillerde belirtebilir.

- a) Zımnî (üstü kapalı,örtülü) rıza
- b) Farazi (muhtemel) rıza
- c) Yazılı rıza
- d) Sözlü olarak verilen rıza

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

TSE-ISO-EN
9000

№: B100TSH011005
Konu: Aşı Uygulamalarında
Yazılı Onam

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağ. Hiz. Genel
Md. Genişletilmiş Bağışıklama
09 Şubat 2011 13:18:58 /S250

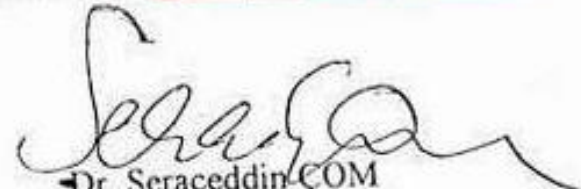
..... VALİLİĞİNE
(İl Sağlık Müdürlüğüne)

Bağışıklama, aşıyla korunulabilir hastalıkların ve ölümlerin önlenmesi açısından en önemli toplum sağlığı müdahaleleri arasında yer almaktadır. Bulaşıcı ve salgın hastalıklarla savaşarak koruyucu hizmetleri yapmak Bakanlığımızın temel görevleri arasındadır.

Toplumda aşılama hizmetlerinin kapsayıcılığının artırılması için; bağışıklamanın amacı, elde edilen kazanımlar, aşılama politikalarının oluşturulması vb. konularında toplum eğitimi yapılması ayrıca her aşı uygulamasından önce gerek kişilerin gerekse velilerin uygulanacak aşı özelinde aşılardan içeriği, yararları, güvenliği, uygulanması, kontrendikasyonları konularında bilgilendirilmesi gereklidir.

Bazı kuruluşlarımızda aşı uygulamasından önce yazılı onam istendiği bildirilmiş olup bu uygulama aşılama kapsayıcılığının azalması nedeniyle hastalıklara karşı bireysel ve toplumsal koruyuculuğun azalması ile sonuçlanabilecek bir uygulamadır.

Aşı uygulaması öncesinde velilere gerekli eğitimin verilmesi ve yazılı onam istenmemesi konusunda gereğini rica ederim.

Dr. Seraceddin ÇOM
Bakan a.

SORUMLULUK ADI	CEZAI SORUMLULUK	HUKUKİ SORUMLULUK	MESLEKİ SORUMLULUK	İDARİ SORUMLULUK
KURALLAR	TÜRK CEZA KANUNU	BORÇLAR KANUNU	TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ	SAĞLIK BAKANLIĞI / ÜNİVERSİTE KURALLARI
YAPTIRIM	HAPİS - PARA	PARA	UYARI – MESLEKTEN UZAKLAŞTIRMA	KINAMA, UYARI, MAAŞTAN KESME, KAMU GÖREVİNDEN UZAKLAŞTIRMA

Sorumluluk alanları ile ilgili en sık sorulan sorular;

- *Bir sorumluluk alanının ihlal edilmesi diğer sorumluluk alanının da ihlal edildiği anlamına gelir mi?*
- *Sorumluluk alanlarından birini ihlal ettiğim için şikayet edilmemin bir kuralı var mıdır, Kusurum olmadan şikayet edilebilir miyim?*
- ***Hastada istenmeyen bir durum oluştu, her zaman sorumluluk aranır mı?***

**Tıbbi Tedavi Sonrasında
Görülen İstenmeyen
Bir Durum**
(Yaralanma veya ölüm)

Tıbbi Malpraktis

**Hastalığın kendisinden
kaynaklanan tedavinin
yetersizliği**

Sekel

Komplikasyon

Kim karar verecek????

Bilirkiři

Bilirkiři kim????

Sizsiniz.....

Teşekkür ederim....